

Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yerel Çözümler

Uluslararası Forumu

Acil durumdan dayanıklılığa ve kalkınmaya

Gaziantep, 26-27 Kasım 2019

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (**UNDP**), Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (**UNHCR**), Uluslararası Göç Örgütü (**IOM**) ve beraberinde 500.000 geçici koruma altındaki Suriyeliye ev sahipliği yapan **Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB)**, Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi Vakfı (**WALD**), Türkiye Belediyeler Birliği (**TBB**) ve Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Teşkilatı (**UCLG-MEWA**) sizleri en içten duygularla **Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yerel Çözümler Uluslararası Forumu**'na davet ediyor .

Bu forum, farklı ülkelerden pek çok kalkınma aktörünü bir araya getirmektedir. Etkinlik, Türk belediyeleri ve dünya genelindeki yerel yönetimler arasında **iyi uygulamaların** sergilenmesi ve **karşılıklı paylaşılması**, **şehir düzeyinde ortaklıkların kolaylaştırılması**, ve göç ve yerinden edilme bağlamlarında **ilgili aktörler arasındaki mevcut ağlara katkı sağlanması** için bir fırsat sunmaktadır.

Forum, Yeni Çalışma Yaklaşımı gibi insani yardım ve kalkınma yanıtları arasında köprüler kuran yaklaşımların, **Küresel Mülteci Sözleşmesi (GCR)** ve **Güvenli, Düzgün ve Düzenli Göç için Küresel Sözleşme**'nin (GCM) amaçları ve hedeflerine ulaşılması bağlamında nasıl uygulandığını vurgulamaktadır. An itibarıyla dünya üzerinde en fazla mülteciye ev sahipliği yapmakta olan Türkiye, Sözleşmelere ilişkin küresel tartışmalarda ana ortaklardan olmakla kalmamış, aynı zamanda bunların nasıl başarılı bir şekilde uygulanacağını da göstermiştir. Türkiye'nin yanıtı, kalkınma yaklaşımlarının yerel yönetimlere, yerinden edilmenin yerel topluluklar üzerindeki olumsuz etkilerini azaltma ve yarattığı fırsatları maksimize etme konularında nasıl kritik katma değer sağlayabileceğini göstermektedir.

Bu iki sözleşme ve aynı zamanda Yeni Kentsel Gündem ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) gibi diğer uluslararası girişimler, şehirler ve yerel yönetimlerin insani yardım ve kalkınma çabalarındaki rolünü tanımakta ve vurgulamaktadır. Mevcut haliyle, göç ve yerinden edilme esas olarak kentsel bir olgu haline gelmiştir. Türkiye'deki ve başka yerlerdeki belediyeler, mülteci ve göçmen hareketlerinin etkilerini yönetme ve aynı zamanda da kapsayıcı, güvenli ve sürdürülebilir toplumları destekleme konusunda ön plana çıkmışlardır. Bu anlamda, yerel yönetimlerin karşısına çıkan, şehirler ve diğer yerel yönetimlerin mülteciler ve göçmenlere destek sağlama konusundaki artan rolünü paylaşma ve sergileme konusundaki fırsatlar daha da önemli hale gelmiştir.

Bunun gibi, Türkiye'deki ve Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı'na (3RP) dahil olan diğer yerlerdeki belediyelerin deneyimlerinden faydalanmanın yanı sıra, Forum yerinden edilme konusunda yerel yönetimlerin rolünü destekleyen diğer yakın zamanlı girişimlerin üzerine de ekleme yaparak geliştirilmektedir. Bunlardan bazıları şunlardır:

TÜRKİYE
BELEDİYELER
BİRLİĞİ
Union of Municipalities of Turkey

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Güçlü bireyler,
Güçlü toplumlar.

- BM Genel Kurulu'nda Göç ve Kalkınma Konulu Yüksek Düzeyli Müzakere'nin ardından 2013 yılında İnsan Hareketliliği, Göç ve Kalkınma için Belediye Başkanları Forumu başlatılmıştır. 2017 yılında Küresel Göç ve Kalkınma Forumu (GFMD) ile arka arkaya ilk kez Belediye Başkanları Forumu düzenlenmiştir.¹
- 2018 yılında GFMD başkanları (Almanya ve Fas) GFMD ile Belediye Başkanları Forumu arasındaki bağlantıyı resmileştirmiştir. Bu da GFMD Belediye Başkanları Mekanizması'nın (MM) kurulmasına vesile olmuştur.
- Belediye Başkanları Göç Konseyi (MMC) Aralık 2018² tarihinde, şehirlerin göç diplomasisine katılma ve bölgesel ve uluslararası düzeyde politika belirleme süreçlerini etkileme konusunda güçlendirilmesi ve bunlara imkan tanınması amacıyla kurulmuştur. IOM, UCLG ve Belediye Başkanları Göç Konseyi, GFMD Belediye Başkanları Mekanizması'nın Yönlendirme Komitesi'ni oluşturmaktadır.
- Aralık 2018 tarihli UNHCR Yüksek Komiseri'nin Koruma Zorluklarına İlişkin Diyalogu da, şehirler ve yerel yönetimlerin kentsel alanlarda koruma ve yardım sağlama konusundaki rolüne odaklanmıştır. Diyalog, şehirlerin küresel, bölgesel ve yerel düzeyde karar verme süreçlerine katılmasının sağlanması yönünde bir çağrıda bulunmuştur.

Bu girişimlerin üzerine ekleyerek geliştirilmesi amaçlanan Forum, şehir düzeyindeki ortaklıkları ve deneyim alışverişlerini kolaylaştırmayı hedeflerken kalkınma aktörleri ve yaklaşımlarının Küresel Sözleşmeler'in uygulanması konusunda yerel yönetimleri destekleme açısından sağladığı katma değere de odaklanmaktadır. Dolayısıyla, forum aynı zamanda yerel yönetimlerin mülteciler, göçmenler ve ev sahibi toplulukların hayatlarını iyileştirmeye yönelik çözümlerinin nasıl yinelenebileceğini ve yaygınlaştırılabileceğini özetlemekte ve yerel düzeyde göç ve yerinden edilme müdahalelerinde uluslararası işbirliğini daha da çok desteklemek amacıyla boşluklar, zorluklar ve fırsatların belirlenmesi için bir platform sunmaktadır.

Daha somut ifadeyle, Forum:

- **Örnekler ve iyi uygulamaların** paylaşılmasını, göç ve yerinden edilme konusunda belediye düzeyindeki yanıtların güçlendirilmesi amacıyla mevcut modellerdeki boşlukların belirlenmesine yardımcı olmayı ve ulusal ve yerel yönetimler arasındaki bağlantıyı ve kalkınma aktörlerinin yerel yönetimleri destekleme konusunda sağlayabileceği katma değeri vurgulamayı,
- SKA'ların SKA 11 ve 16'ya ilişkin Yüksek Düzeyli Siyasi Forumlar'a bilgi sağlayacak şekilde yerelleştirilmesi ve Küresel Sözleşmeler, Yeni Çalışma Yaklaşımı ve Yeni Kentsel Gündem ve Dünya Kent Forumu 2020'nin uygulanması gibi küresel ilkeler ve taahhütlerin nasıl uygulandığını veya uygulanabileceğini göstererek göç, yerinden edilme ve kalkınma konularındaki **küresel gündemler** ve müzakerelere bilgi sağlamayı ve
- Mevcut girişimlerin, göç ve mülteci hareketlerinin yönetimi ile ilgili SKA'ları yerel düzeyde uygulayabilmelerini sağlayacak şekilde yerel aktörler arasında işbirliği ve bilgi yönetimini sürdürmek için şehir düzeyinde **ortaklıklar ve ağların** güçlendirilmesine olanak sağlamayı amaçlamaktadır.

Etkinliğin sonuçların doğrudan Küresel Sözleşmeler'in uygulanmasına ilişkin tartışmalara, özellikle de Aralık 2019 tarihinde düzenlenecek **Küresel Mülteci Forumu (GRF)**,³ Kasım 2019 tarihinde Quito'da düzenlenecek 2019 Belediye Başkanları Forumu ve aynı zamanda da UCLG Dünya Kongresi ve Kasım 2019 tarihinde Durban'da gerçekleştirilecek Küresel Belediye Başkanları Parlamentosu Yıllık Zirvesi gibi diğer temel etkinliklere de katkı sağlaması öngörülmektedir.

¹ GFMD, menşe ülkeler, geçiş ülkeleri ve varış ülkeleri arasında köprü görevi gören ve devlet tarafından yönetilen bir süreçtir. GFMD UN dışında yer almaktadır fakat SKA'lara yönelik Yüksek Düzeyli Siyasi Forum'un inceleme sürecine rapor vermektedir

² <https://www.mayorsmigrationcouncil.org/>

³ <https://www.unhcr.org/global-refugee-forum.html>

TÜRKİYE
BELEDİYELER
BİRLİĞİ
Union of Municipalities of Turkey

BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP
GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

Forum, yerel yönetimlerin göç ve yerinden edilme konusundaki yanıtları açısından temel öneme sahip dokuz tematik konu etrafında yapılandırılmıştır. Bunlar, i) SKA'ların yerelleştirilmesi, ii) Şehir ağları ve güney-güney işbirliği, iii) İş yaratılması ve özel sektörle ortaklıklar, iv) Koruma ve sosyal koruma, v) Çok düzeyli yönetim, vi) Toplumsal cinsiyet ve gençlerin güçlendirilmesi; vii) Kaliteli hizmetlere kapsayıcı erişim, viii) Sürdürülebilir şehirler ve çevre ile ix) Yeni teknoloji ve veri yönetimi konularını kapsamaktadır.

Diğerlerinin yanı sıra, Forum'un temel bir sonucu da göç ve yerinden edilme konusundaki yerel çözümlere ilişkin küresel ve bölgesel düzeyde kabul edilmiş ilkelerin uygulanmasına yönelik iyi uygulamaları yansıtan **2019 Gaziantep Bildirgesi** olacaktır. Bildirge taslak olarak hazırlanarak incelemeleri için katılımcı belediyeler ile önceden paylaşılacak ve bütün taraflarca kabul edilerek son haline gelen doküman Forum sonunda imzalanacaktır. Bildirge, ilgili tartışmaları beslemek üzere GRF, GFMD ve Belediye Başkanları Mekanizması, İnsan Hareketliliği, Göç ve Kalkınma için Küresel Belediye Başkanları Forumu ve UCLG Kongresi ile de paylaşılacaktır.

TÜRKİYE
BELEDİYELER
BİRLİĞİ
Union of Municipalities of Turkey

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

